

Силабус курсу
«Актуальні проблеми децентралізації влади в Україні»
2019-2020 навчального року

Назва курсу	Актуальні проблеми децентралізації влади в Україні
Адреса викладання курсу	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра конституційного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Гураль Павло Федорович , доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права.
Контактна інформація викладачів	<u>Місце знаходження:</u> юридичний факультет, кафедра конституційного права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-507, тел. (032) 239-41-61 Гураль Павло Федорович: pawlo.gural@lnu.edu.ua http://law.lnu.edu.ua/employee/hural-pavlo-fedorovych
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) та згідно з графіку перебування на кафедрі.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/?post_type=course&p=27653&preview=true
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розбудовувати сильну децентралізовану Українську державу з урахуванням тенденцій децентралізації та розвитку конституційно-правового регулювання територіального устрою і адміністративно-територіального поділу держав Європейського Союзу.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Актуальні проблеми децентралізації влади в Україні» є вибірковою дисципліною з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня доктора філософії в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Актуальні проблеми децентралізації влади в Україні» є те, що здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для розуміння систему територіальної організації публічної влади України, конституційно-правового механізму впровадження політики децентралізації та тенденцій розвитку територіальної компетенції органів публічної влади. <u>Цілями курсу є:</u> 1) дослідження конституційно-правового феномену децентралізації та визначення конституційно-правових чинників її реалізації в системі публічної влади України; 2) вивчення сучасних теорій «децентралізації», «регіоналізму» та «федералізму» та їх вплив на формування чинного законодавства України; 3) проведення системного аналізу реформування систем публічної влади та територіального устрою України; 4) ознайомлення з механізмом розв'язання правових конфліктів в процесі реалізації політики децентралізації; 5) розвиток в здобувачів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань в процесі проведення семінарських занять.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Основна література:

1. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К. : тов. «Софія». 2012. 128 с.
2. Гройсман В. Децентралізація влади – ключове питання конституційної реформи. Право України. 2015. № 11. С. 13-17.
3. Гураль П. Децентралізація влади в Україні: теорія і практика. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали XXII звіт. наук.-практ. конф., 4-5 лют. 2016 р. Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. Ч. 1. С. 134-137.
4. Гураль П. Реформи місцевого самоврядування в Україні та Республіці Польща. Студії з права, адміністрації та управління університету Казимира Великого в Бидгощі. Бидгосько-Львівський випуск. Право. Місьцеве самоврядування. Економіка. № 9. 2016 р. С. 215-226.
5. Шляхтун П., Колюх В. Децентралізація по-українськи в контексті європейського досвіду місцевого самоврядування. Віче. 2015. № 18. С. 27-31.

Додаткова література:

1. Гураль П. Ф. Органи місцевого самоврядування у зарубіжних країнах. Навч. посібник. Міністерство освіти і науки України; Львів. нац. ун. ім. І. Франка. Юрид. факультет. Львів, Каменярь. 2017. 147 с.
2. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади і зміцнення муніципальної економіки. *Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (15 березня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. П. Гураля, проф. О. Сушинського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019, С. 53-54.
3. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 420 с.
4. Децентралізація публічної влади: теорія, практика, зарубіжний досвід. Одеса : Гельветика, 2018. 176 с.
5. Дудінська І.; Цірнер М. Децентралізація публічної влади у країнах Центральної та Східної Європи (на прикладі Словаччини, Польщі та України). Ужгород : Ліра, 2017. 128 с.
6. Keating M. Rethinking the region: culture, institutions and economic development in Catalonia and Galicia // European Urban and Regional Studies. – 2001. – № 8. – р. 217–234.
7. Scott A. J. Regions and the World Economy: The Coming Shape of Global Production, Competition, and Political Order. Oxford: Oxford University Press, 1998. 192 p.
8. Mazey S. Developments at the French Meso: Modernizing the French State. The Rise of the Meso Government in Europe / Ed. by L. J. Sharpe. London: SAGE, 1993. 327 p.
9. Maurel M.C. Small Communities and Rural Areas: Decentralization Reforms in France. Local Government in the New Europe / Ed. By Bennet R. J. London: Belhaven Press. 1993. 224 p.
10. McHugh J. T. Comparative constitutional traditions. NY: Peter Lang Publishing, Inc., 2002. 235 p.

Інтернет-джерела:

1. Президент України. Офіційний сайт. URL : <https://www.president.gov.ua/>
2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : <http://www.kmu.gov.ua>

	4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua Committee of the Regions. Офіційний сайт. URL : http://www.cor.europa.eu
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<u>Денне відділення та вечірнє відділення:</u> 48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 години практичних занять, окрім цього, 42 годин самостійної роботи. <u>Заочне відділення:</u> 48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять, окрім цього, 72 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу аспірант буде: <u>Знати:</u> - сучасні тенденції розвитку конституційно-правового регулювання територіального устрою та адміністративно-територіального поділу України та держав ЄС; - проблеми реалізації принципів децентралізації та деконцентрації в Україні; - конституційно-правовий статус новосформованих (укрупнених) територіальних громад. <u>Вміти:</u> - ефективно використовувати набуті при вивченні спеціального курсу знання при вирішенні професійних завдань; - на основі системного аналізу конституційно-правових процесів в державі прогнозувати тенденції розвитку територіальної організації держави, обґрунтовувати її ефективну модель; - застосовувати правові механізми розв'язання конфліктів в галузі територіальної організації держави; - критично мислити, правильно аналізувати та оцінювати ситуації реформи децентралізації влади; - вільно володіти і застосовувати на практиці наукові, нормативні та інтерпретаційні (судові, роз'яснювальні) матеріали.
Ключові слова	Децентралізація влади, деконцентрація влади, територіальна громада, об'єднання територіальних громад, співробітництво територіальних громад, реформа децентралізації.
Формат курсу	Очний /заочний/вечірній
	Проведення лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних завдань та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Тема 1. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 333-р.від 01.04.2014 року Тема 2. Аналіз сучасної системи територіальної організації влади з метою підвищення ефективності управління суспільним розвитком на відповідній території Тема 3. Шляхи і способи розв'язання проблеми децентралізації влади в Україні Тема 4. Визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади Тема 5. Добровільне об'єднання територіальних громад відповідно до Закону України № 676-VIII від 04.09.2015 року Тема 6. Реформа бюджетної системи місцевого самоврядування Тема 7. Державна підтримка добровільного об'єднання територіальних громад Тема 8. Організаційно-процесуальна діяльність територіальної громади, органів місцевого самоврядування обласного рівня щодо утворення об'єднаної територіальної громади Тема 9. Діяльність сільського, селищного, міського голови щодо забезпечення добровільного об'єднання територіальної громади з іншими громадами

	<p>Тема 10. Забезпечення доступності та якості публічних послуг населенню, відповідно до держаних стандартів</p> <p>Тема 11. Забезпечення підзвітності органів місцевого самоврядування перед виборцями і державою</p> <p>Тема 12. Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та виконавчої влади</p> <p>Тема 13. Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів : порівняльно-правовий аспект (європейський досвід)</p> <p>Тема 14. Повноваження територіальних громад та їх органів з метою максимального наближення вирішення питань їх розвитку до населення</p> <p>Тема 15. Повноваження органів місцевого самоврядування районного рівня, вирішення спільних інтересів територіальних громад</p> <p>Тема 16. Повноваження органів місцевого самоврядування регіонального (обласного) рівня, вирішення спільних інтересів територіальних громад і районів.</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру Усний
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з конституційного права, адміністративного права, конституційно-процесуального права основ теорії права та держави, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у аспірантів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - а також методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю аспірантів. <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, дискусія, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання.</p>
Необхідне обладнання	Аспіранти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та джерел основної та додаткової літератури, а також під час виконання індивідуальних завдань. Зокрема програми Adobe Reader, Microsoft Office, Інтернет-браузери, операційна система Windows тощо.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття, індивідуальні завдання: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25 балів; • контрольні заміри : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25 балів; • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають декілька індивідуальних завдань. Практичні заняття проходитимуть у формі дискусій з обраної лектором теми. Буде визначено доповідача, яким у письмовій формі буде підготовлено доповідь з аргументами на користь розв'язку, який було запропоновано лектором. За результатами доповіді проводитиметься загальна дискусія з можливими альтернативними точками зору.</p>

Оцінювання поточної успішності:*Поточна успішність*

(оцінюється за 50-бальною шкалою):

Відмінно (50)

Добре (40; 45)

Задовільно (26; 31)

Незадовільно (0)

*Критерії оцінювання при проведенні іспиту:***90-100 балів** (відмінно)**81-89 балів** (добре)**71-80 балів** (добре)**61-70 балів** (достатньо)**51-60 балів** (задовільно)**0-51 балів** (незадовільно)

50 балів - виставляється аспіранту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набути знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

45 - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. аспірант здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно - наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

40 балів - виставляється аспіранту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт, але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

31 бал - виставляється аспіранту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

26 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. аспірант має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

0 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу, робити узагальнення, висновки.

Іспит: На іспиті кожен аспірант обирає білет, у якому йому запропоновано три теоретичних запитання, на які необхідно дати письмову відповідь. Відповідь

повинна стосуватися суті запитання, не виходити за його межі, повинна бути лаконічною, але водночас розкривати зміст запитання. Під час написання відповідей на запитання аспірантам не дозволено користуватися законодавством, літературою, технічними засобами, а також іншими джерелами.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен аспірант повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирушати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі нехарахування роботи аспірант в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку аспіранта на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку аспірант повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки аспірантом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому аспірант був відсутній.

Література. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль, а також за підсумками іспиту. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи аспіранта на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими аспірантами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

**Питання до
екзамену**

1. Зміни до Конституції щодо децентралізації влади (проект Закону «Про внесення змін до Конституції України(щодо децентралізації влади)» (реєстр. №2217а від 1 липня 2015 р.)
2. Загальна характеристика «Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади» від 01.04.2014 р. №33 р.

3. Сутність децентралізації влади в Україні.
4. Сутність принципу субсидіарності, закріпленого у Європейській Хартії місцевого самоврядування?
5. Характеристика системи адміністративно-територіального устрою України до реформи.
6. Основне завдання реформи децентралізації влади в Україні, визначене Конституцією.
7. Загальна характеристика Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»
8. Етапи (кроки) проведення реформи децентралізації влади.
9. Принципи добровільного об'єднання територіальних громад.
10. Концепція передбачає визначити територіальну основу органів місцевого самоврядування. (Створити трьохрівневу систему місцевого самоврядування, перерахуйте елементи).
11. Які нові органи і на яких рівнях передбачається створити (назвіть їх) ?
12. Концепція передбачає розмежовувати повноваження між органами місцевого самоврядування, які повноваження слід передати на найближчий до людей рівень?
13. Як розмежовувати повноваження між органами місцевого самоврядування та виконавчої влади?
14. Які нові органи необхідно створити в системі виконавчої влади, з якими повноваженнями?
15. Що необхідно зробити для забезпечення органів місцевого самоврядування і органів виконавчої влади фінансовими ресурсами?
16. Як зробити органи місцевого самоврядування підзвітними перед виборцями (громадами) та перед державою?
17. Перерахуйте основні принципи за якими здійснюється об'єднання територіальних громад в Україні.
18. Які умови визначає закон при добровільному об'єднанні територіальних громад?
19. В яких країнах функціонує модель місцевого самоврядування, подібна до української?
20. Які громади є суб'єктами добровільного об'єднання?
21. Які умови ставляться законом до адміністративного центру об'єднання територіальної громади.
22. Від чого походить назва об'єднаної територіальної громади?
23. Хто може бути ініціатором добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст?
24. Якою по змісту (що повинна містити) пропозиція щодо ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад?
25. Які повноваження і функції сільського, селищного, міського голови, щодо вивчення пропозицій з ініціювання об'єднання територіальних громад?
26. Хто приймає рішення про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад та делегування представника (представників) до спільної робочої групи?
27. Схвалені сільськими, селищними, міськими радами у який термін подаються обласним держадміністраціями для підготовки висновків і їх затвердження Кабінетом Міністрів?
28. Обласні держадміністрації протягом якого терміну з дня отримання рішень про об'єднання територіальної громади, звертаються до ЦВК для прийняття нею рішення про призначення перших виборів?
29. Хто є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що об'єдналися?

	<p>30. Як виконується бюджет територіальної громади, яка об'єдналася?</p> <p>31. Форми державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад та поєднання до об'єднаних громад?</p> <p>32. Хто здійснює методичне забезпечення об'єднання територіальних громад та приєднання до об'єднаних територіальних громад.</p> <p>33. Що являє собою спроможна об'єднана територіальна громада?</p> <p>34. які успіхи є внаслідок об'єднання спроможних територіальних громад в Україні?</p> <p>35. Ризики, що мають місце внаслідок об'єднання територіальних громад і які причини їх в Україні?</p> <p>36. Фактори, що стримують процес реформи децентралізації влади в Україні, адже протягом 5 років об'єднано лише 40% територіальних громад?</p> <p>37. Дайте характеристику Закону України від 18.05.2017 р. «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення»?</p> <p>38. Охарактеризуйте Закон України від 14.03.2017 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на території суміжних районів»?</p> <p>39. Яким актом регулюється питання приєднання до об'єднаних територіальних громад?</p> <p>40. Розкрийте правовий статус старости?</p> <p>41. Повноваження старости?</p> <p>42. Обов'язки і права старости?</p> <p>43. Порядок обрання та припинення повноважень старости?</p> <p>44. Організація діяльності, підзвітність, підконтрольність та відповідальність старости?</p> <p>45. Удосконалення системи органів місцевого самоврядування внаслідок проведення реформи?</p> <p>46. Місцеві фінанси та бюджетна децентралізація: правове регулювання?</p> <p>47. За якими критеріями населені пункти поділяються на села, селища, міста?</p> <p>48. За якими критеріями міста в Україні поділяються на місто-районного значення, місто-обласного значення, місто-державного значення?</p> <p>49. Залучення населення до прийняття рішень місцевих рад?</p> <p>50. Консультативно-дорадчі органи при органах місцевого самоврядування базового та регіонального рівнів?</p> <p>51. Що можуть запозичити органи місцевого самоврядування в органів місцевого самоврядування Французької Республіки або Республіки Польщі?</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу
«Актуальні проблеми децентралізація влади в Україні»
2019-2020 навчального року

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. *** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	<p>Тема 1. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 333-р. від 01.04.2014 року</p> <p>1. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади (№333-р від 01.04.2014 р.): мета, механізми, напрямки та строки реалізації.</p> <p>2. Формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади.</p> <p>3. Створення та підтримка повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення</p>	Лекція	<p>1. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К. : тов. «Софія». 2012. 128 с.</p> <p>2. Гройсман В. Децентралізація влади – ключове питання конституційної реформи. Право України. 2015. № 11. С. 13-17.</p> <p>3. Гураль П. Децентралізація влади в Україні: теорія і практика. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4-5 лют. 2016 р. Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. Ч. 1. С. 134-137.</p> <p>4. Децентралізація влади – вимога часу і народу [Текст] : [учасники дискусії Ю. Г. Барабаш та А. О. Селіванов] / фото Анастасії Сироткіної // Голос України : газ. Верхов. Ради України. – 2014. – № 134(17 липня). – С. 4-5.</p> <p>5. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2014 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-</p>	2 години	Протягом заняття

	інститутів прямого народовладдя, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад.		2014-%D1%80 Ресурси в інтернеті 1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/ 2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua 3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua 4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua		
	Тема 2. Аналіз сучасної системи територіальної організації влади з метою підвищення ефективності управління суспільним розвитком на відповідній території 1. Динаміка зменшення чисельності сільського населення та збільшення кількості населених пунктів та сільських рад (1991-2014 рр.). 2. В Україні утворено близько 12 тис. територіальних громад, у більш як 6 тис. громад чисельність жителів становить менш як 3 тис. осіб, з них у 4809 громадах - менш як 1 тис. осіб, а у 1129 громадах - менше як 500 осіб, у більшості з них не утворені виконавчі комітети, відсутні бюджетні установи, комунальні підприємства, тощо. 3. Органи місцевого	Лекція	1. Біба О. А. Значення децентралізації в умовах розвитку форм державного устрою зарубіжних держав: уроки для України [Текст] / О. А. Біба // Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку : Зб. матеріалів ІХ міжнар. наук. конф. (27.01-31.01.2008 р., м. Косів Івано-Франк. обл.), Вип. 9. – К. : Б. в., 2008. – С. 92-96. 2. Грицяк І. А. Децентралізований та регіоналізований унітаризм як нові форми державного устрою [Текст] / І. А. Грицяк // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 137-145. – Бібліогр. : с. 145. 3. Явір В. А. Федералізм як технологія сепаратизму в Україні [Текст] / В. А. Явір // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 172-180. – Бібліогр. : с. 179-180. 4. Scott A. J. Regions and the World Economy: The Coming Shape of Global Production, Competition, and Political Order. Oxford: Oxford University Press, 1998. – 192 p.	2 години	Протягом заняття

<p>самоврядування таких громад практично не можуть здійснювати надані їм повноваження.</p> <p>4. Дотаційність бюджетів місцевого самоврядування за рахунок державного бюджету.</p> <p>5. Наслідки реформи децентралізації влади по об'єднанню територіальних громад (2015-2019 рр.).</p> <p>6. Проблеми завершення реформи децентралізації влади по об'єднанню територіальних громад (2019-2020 рр.).</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>
<p>Тема 3. Шляхи і способи розв'язання проблеми децентралізації влади в Україні</p> <p>1. Поняття і сутність децентралізації влади в Україні.</p> <p>2. Визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, здатних забезпечити доступність та належну якість публічних послуг.</p> <p>3. Створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень.</p> <p>4. Розмежування повноважень</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Децентралізація публічної влади: теорія, практика, зарубіжний досвід. Одеса : Гельветика, 2018. 176 с.</p> <p>2. Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів [Текст] : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права ; редкол. Ю. С. Шемшученко [та ін.]. – Київ : 2015. – 216 с.</p> <p>3. Ходаківський М. Д. Децентралізація влади як засіб консолідації українського суспільства (в контексті другого закону термодинаміки) [Текст] / М. Д. Ходаківський // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 219-224.</p> <p>4. Шемшученко Ю. С. Проблеми децентралізації публічної влади в контексті підвищення її ефективності [Текст] / Ю. С. Шемшученко, М. О.</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності.</p> <p>5. Запровадження механізмів державного контролю за відповідністю Конституції та законам України, рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню публічних послуг.</p> <p>6. Максимальне залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм прямого народовладдя.</p> <p>7. Процеси розробки законопроектів про народовладдя у 2019 році.</p>		<p>Пухтинський // Право України. – 2015. – № 5. – С. 28-38. – Бібліогр. : с. 34-38</p> <p>5. Шляхтун П. Децентралізація по-українськи в контексті європейського досвіду місцевого самоврядування [Текст] / Петро Шляхтун, Валерій Колюх // Віче : журн. Верхов. Ради України. – 2015. – № 18. – С. 27-31.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		
<p>Тема 4. Визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади</p> <p>1. Формування критеріїв для адміністративно-територіальних одиниць різного рівня адміністративно-територіального устрою Української держави.</p> <p>2. Рівні адміністративно-територіального устрою України: базовий (громади); районий</p>	Лекція	<p>1. Баймуратов М. О. Децентралізація та компетенція місцевого самоврядування в Україні [Текст] / М. О. Баймуратов // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 155-167.</p> <p>2. Децентралізація публічної влади: теорія, практика, зарубіжний досвід. Одеса : Гельветика, 2018. 176 с.</p> <p>3. Кресіна І. Вплив децентралізації на ефективність публічної влади [Текст] / Ірина Кресіна // Віче : журн. Верхов. Ради України. – 2015. – № 12. – С. 11-13.</p> <p>4. Панова В. Є. Європейська децентралізація. Національний</p>	2 години	Протягом заняття

<p>(район); регіональний (Автономна республіка Крим, області, м.Київ та м. Севастополь).</p> <p>3. Нерозривність території адміністративно-територіальної одиниці. Неможливість існування у межах адміністративно-територіальної одиниці не інших адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня.</p> <p>4. Визначення території адміністративно-територіальної одиниці базового рівня з урахуванням доступності основних публічних послуг, що надаються на території громади.</p> <p>5. Функціонування органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на кожному рівні адміністративно-територіального устрою.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>та регіональний рівні прийняття рішень у країнах ЄС [Текст] / В. Є. Панова // Держава і право. Юридичні і політичні науки. Вип.42. – К. : Ін-т держави і права НАН України / голова редкол. Ю. С. Шемшученко, 2008. – С. 755-763.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/ 2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua 3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua 4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua 	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Підготувка доповіді та індивідуального завдання</p>
<p>Тема 5. Добровільне об'єднання територіальних громад відповідно до Закону України № 676-VIII від 04.09.2015 року</p> <p>1. Основні принципи об'єднання територіальних громад: 1) контитуційності та законності; 2) добровільності; 3) економічної ефективності; 4) державної підтримки; 5) повсюдності місцевого самоврядування; 6) прозорості та відкритості; 7) відповідальності.</p>	<p>Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с. 2. Децентралізація публічної влади: теорія, практика, зарубіжний досвід. Одеса : Гельветика, 2018. 176 с. 3. Кобрин В. Вибори у об'єднаних територіальних громадах: проблеми та перспективи / В. С. Кобрин // <u>Децентралізація влади в Україні: перші кроки і перспективи подальшого конституційного забезпечення : тези доповідей міжнародного круглого столу(м. Київ, 04 червня 2019 р.) / Кафедра конституційного права юридичного факультету</u> 	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>2. Суб'єкти добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>3. Визначення суміжних територіальні громади сіл, селищ, міст.</p> <p>4. Основні умови добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>5. Адміністративний центр об'єднаної територіальної громади: основні характеристики.</p> <p>6. Порядок добровільного об'єднання територіальних громад в Україні. Порядок добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні.</p> <p>7. Основні причини, які заважають добровільному об'єднанню територіальних громад.</p>		<p>Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. – С. 66-70.</p> <p>4. Кравченко В. В. Питання застосування Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [Текст] / В. В. Кравченко, О. В. Слобожан // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 188-195. – Бібліогр. : с. 194-195</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		
<p>Тема 6. Реформа бюджетної системи місцевого самоврядування</p> <p>1. Створення належних матеріальних, фінансових, організаційних умов та формування кадрового складу для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень.</p>	Лекція	<p>1. Беспалий В. В. Бюджетна децентралізація органів місцевого самоврядування [Текст] / Беспалий Вадим Віталійович // Юридична наука та практика: виклики сучасності : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. Інтернет-конф. : тези наук. доп. (17 верес. 2015 р.) / Міжнар. юрид. наук.-практ. Інтернет-конф. «Актуальна юриспруденція». – Київ : Центр учб. літ., 2015. – С. 8-14.</p> <p>2. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади і зміцнення муніципальної економіки. Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної</p>	2 години	Протягом заняття

<p>2. Принципи бюджетної децентралізації: 1) наявність ресурсів, необхідних для здійснення визначених законом повноважень органів місцевого самоврядування; 2) обчислення обсягу дотацій вирівнювання на основі уніфікованих стандартів надання публічних послуг; 3) надання трансферів з державного бюджету безпосередньо кожному місцевому бюджету; 4) визначення фінансовою основою здійснення органами місцевого самоврядування власних податків та зборів, які пов'язані з територією відповідної адміністративно-територіальної одиниці; 5) закріплення за місцевими бюджетами частини коштів від сплати податку на прибуток новостворених юридичних осіб, протягом 5 років від дати інвестування в юридичну особу; 6) надання органам місцевого самоврядування права регулювати ставки місцевих податків та зборів; 7) надання органам місцевого самоврядування доступу до залучення кредитних ресурсів для інвестиційного розвитку шляхом спрощення процедур погодження запозичень і місцевих гарантій та</p>		<p>конференції за міжнародною участю (15 березня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. П. Гуралю, проф. О. Сушинського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. – С. 53-54</p> <p>3. Єфремова І. Децентралізація влади: шлях до самостійності місцевих бюджетів [Текст] / І. Єфремова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – 9. – С. 25-28.</p> <p>4. Попов С. Децентралізація на засадах програмно-цільового бюджетування: досвід для України [Текст] / С. Попов, О. Голинська // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. управ. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. управ. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2015. – Вип. 2(25). – С. 212-231.</p> <p>5. Тарангул Л. Л. Особливості формування міжбюджетних фінансових потоків в умовах запровадження в Україні бюджетної децентралізації [Текст] / Л. Л. Тарангул, Т. А. Коляда // Фінанси України. – 2015. – № 3. – С. 30-44.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		
---	--	--	--	--

<p>збалансування їх із способами державного контролю, спрямованого на запобігання банкрутству об'єктів права комунальної власності; 8) надання територіальним громадам права розпорядження земельними ресурсами в межах своєї території, об'єднувати свої майно та ресурси в рамках співробітництва територіальних громад для виконання спільних програм та більш ефективного надання публічних послуг населенню суміжних територіальних громад тощо.</p>				
<p>Тема 7. Державна підтримка добровільного об'єднання територіальних громад 1. Форми державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад. Інформаційно-просвітницька, організаційна, методична та фінансова підтримка об'єднання територіальних громад. 2. Роль Ради Міністрів АРК та місцевих державних адміністрацій в організаційній підтримці та організаційно-просвітницькому сприянні добровільному об'єднанню територіальних громад.</p>	<p>Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К. : тов. «Софія». 2012. 128 с. 2. Гнилорібов В. Децентралізація влади самодостатність громад – це і є ознаки демократії. Концептуальні проблеми реформування місцевого самоврядування [Текст] / В. Гнилорібов // Віче. – 2007. – 3 (№3-4). – С. 36-37. 3. Гураль П. Децентралізація влади в Україні: теорія і практика [Текст] / Гураль П. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4-5 лют. 2016 р. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. – Ч. 1. – С. 134-137. 	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>3. Роль Міністерства розвитку громад та територій в методичному забезпеченні об'єднанні територіальних громад.</p> <p>4. Фінансова підтримка об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст шляхом надання об'єднаній територіальній громаді коштів у вигляді субвенцій та формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку такої громади.</p>	<p>Практичне заняття</p>		<p>4. Гураль П. Реформи місцевого самоврядування в Україні та Республіці Польща / П. Гураль. Студії з права, адміністрації та управління університету Казимира Великого в Бидгощі. Бидгосько-Львівський випуск. Право. Місцеве самоврядування. Економіка. – № 9. – 2016 р. – С. 215-226.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p> <p>5. Міністерство розвитку громад та територій України : офіційний сайт URL : http://www.minregion.gov.ua/</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
<p>Тема 8. Організаційно-процесуальна діяльність територіальної громади, органів місцевого самоврядування обласного рівня щодо утворення об'єднаної територіальної громади</p> <p>1. Звернення Верховної Рада Автономної Республіки Крим, обласної ради з поданням до Верховної Ради України щодо зміни меж відповідних районів у порядку визначеному законом якщо до складу об'єднаної територіальної громади передбачається входження територіальної громади,</p>	<p>Лекція</p>		<p>1. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с.</p> <p>2. Дробуш І. Соціальні інтереси територіальних громад в контексті формування громадянського суспільства та децентралізації влади [Текст] / І. Дробуш // Публічне право. – 2015. – № 2. – С. 50-57.</p> <p>3. Матвієнко А. С. Розукрупнення районів як альтернатива об'єднанню територіальних громад у ході адміністративно-територіальної реформи [Текст] / А. С. Матвієнко // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 51-57.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>розташованої та території суміжного району.</p> <p>2. Розгляд питання про утворення об'єднаної територіальної громади Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою протягом 30 днів з дня набрання чинності рішенням Верховної Ради України про зміну меж відповідних районів.</p> <p>3. Набрання чинності рішенням всіх рад, що прийняли рішення про добровільне об'єднання територіальних громад та момент набрання чинності рішенням про підтримку об'єднання територіальних громад на місцевому референдумі.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Президент України. Офіційний сайт. URL : https://www.president.gov.ua/ 2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL : http://www.rada.gov.ua 3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua 4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua 		
<p>Тема 9. Діяльність сільського, селищного, міського голови щодо забезпечення добровільного об'єднання територіальної громади з іншими громадами</p> <p>1. Діяльність сільського, селищного, міського голови по забезпеченню вивчення пропозиції щодо ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад та його громадського обговорення.</p> <p>2. Подання пропозиції після обговорення до відповідної ради.</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с. 2. Децентралізація публічної влади: теорія, практика, зарубіжний досвід. Одеса : Гельветика, 2018. 176 с. 3. Гураль П. Децентралізація влади в Україні: теорія і практика [Текст] / Гураль П. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4-5 лют. 2016 р. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. – Ч. 1. – С. 134-137. <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p>	2 години	Протягом заняття

<p>3. Діяльність щодо підготовки проектів рішень для об'єднання територіальних громад.</p> <p>4. Надсилання пропозицій про об'єднання сільському, селищному, міському голові суміжної територіальної громади.</p> <p>5. Діяльність сільських, селищних голів щодо забезпечення проведення обов'язкового громадського обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) щодо добровільного об'єднання територіальних громад, за результатами якого сільські, селищні, міські голови вносять питання про схвалення на розгляд рад.</p> <p>6. Схвалення рішення рад про об'єднання. Подання Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласній держадміністрації для надання висновку щодо відповідності цього проекту Конституції та Законам України.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
<p>Тема 10. Забезпечення доступності та якості публічних послуг населенню, відповідно до держаних стандартів</p> <p>1. Надання публічних послуг відповідно до державних стандартів з урахуванням</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади і зміцнення муніципальної економіки. Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (15 березня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. П. Гуралю, проф. О. Сушинського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. – С. 53-54.</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>необхідності їх забезпечення.</p> <p>2. Територіальна доступність послуг. Належна матеріально-технічна база для надання основних форм публічних послуг. Відкритість інформації про послуги, порядок та умови їх надання. Професійність надання публічних послуг.</p> <p>3. Уніфікація та стандартизування адміністративних та соціальних послуг, що надаються населенню органами місцевого самоврядування, виходячи з принципів максимальної доступності послуг для їх споживачів та забезпечення на законодавчому рівні умови для їх незалежного фінансування.</p> <p>4. Забезпечення безперервної освіти посадових осіб місцевого самоврядування.</p>		<p>2. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с.</p> <p>3. Джигир Ю. Децентралізація повноважень щодо регулювання у сфері надання соціальних послуг: проблеми та механізми вирішення [Текст] / Ю. Джигир, Д. Ковриженко, К. Майнзюк // Часопис Парламент. – 2008. – 1. – С. 4-11.</p> <p>4. Дробуш І. Соціальні інтереси територіальних громад в контексті формування громадянського суспільства та децентралізації влади [Текст] / І. Дробуш // Публічне право. – 2015. – № 2. – С. 50-57.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		
<p>Тема 11. Забезпечення підзвітності органів місцевого самоврядування перед виборцями і державою</p> <p>1. Максимальне залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм демократії та місцях.</p> <p>2. Ухвалення статутів територіальних громад, схем</p>	Лекція	<p>1. Батанов О. В. Розвиток конституційного законодавства про статус територіальних громад в Україні: доктринальні та прикладні аспекти [Текст] / О. В. Батанов // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 36-51.</p> <p>2. Гураль П. Децентралізація влади в Україні: теорія і практика [Текст] / Гураль П. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4-5 лют. 2016 р. / Львів. нац. ун-т ім. Івана</p>	2 години	Протягом заняття

<p>планування територій (генпланів міст, сіл, селищ).</p> <p>3. Надання загальним зборам громадян за місцем проживання права ініціювати позачергові звіти посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальною громадою, а також встановлення обов'язку для органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб обґрунтовувати власні рішення про врахування або неврахування рішень загальних зборів.</p> <p>4. Створення при органах місцевого самоврядування консультативно-дорадчих органів для проведення консультацій з громадськістю, сприяння здійсненню громадських експертиз, проєктів рішень та рішень органів місцевого самоврядування.</p> <p>5. Забезпечення права територіальних громад на місцевий референдум, мінімізація можливості адміністративного тиску на суб'єктів місцевого референдуму.</p> <p>6. Спрощення процедури створення органів самоорганізації населення, встановлення чіткого порядку виділення коштів з місцевого бюджету для</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Франка, Юрид. ф-т. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. – Ч. 1. – С. 134-137.</p> <p>3. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с.</p> <p>4. Пирогова Д. Взаємодія між органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством у Львові / Д. Пирогова. Звіт за результатами якісного соціологічного дослідження та аналізу документів. – Київ. – 2019. – 33 с.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
--	--------------------------	--	-----------------	---

	співіснування проектів, ініційованих ними, їх витрачання, звітування за їх використання тощо.				
	<p>Тема 12. Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та виконавчої влади</p> <p>1. Місцеве самоврядування і місцеві органи виконавчої влади.</p> <p>2. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з місцевими державними адміністраціями та іншими місцевими органами виконавчої влади.</p> <p>3. Реалізація реформи децентралізації влади в Україні: 1) створення на районному та обласному рівні виконавчих органів районних і обласних рад, які будуть здійснювати виконавчу владу на районному і обласному рівнях, замість районних (обласних) державних адміністрацій; 2) зміну статусу місцевих держадміністрацій: з місцевих органів виконавчої влади на органи (префектури); 3) формування мережі територіальних органів центральних органів виконавчої влади з метою забезпечення оптимальних умов для одержання населенням та</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>1. Андрійко О. Ф. Проблеми децентралізації виконавчої влади в контексті європейського вибору України [Текст] / О. Ф. Андрійко // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 26-35.</p> <p>2. Гураль П. Реформи місцевого самоврядування в Україні та Республіці Польща / П. Гураль. Студії з права, адміністрації та управління університету Казимира Великого в Бидгощі. Бидгосько-Львівський випуск. Право. Місцеве самоврядування. Економіка. – № 9. – 2016 р. – С. 215-226.</p> <p>3. Гураль П. Ф. Органи місцевого самоврядування у зарубіжних країнах. [Текст] / П. Ф. Гураль. Навч. посібник. Міністерство освіти і науки України; Львів. нац. ун. ім. І. Франка. – Юрид. факультет. Львів, Каменярь. – 2017. – 147 с.</p> <p>4. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с.</p>	<p>2 години</p> <p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Протягом заняття Підготовка доповіді та індивідуального</p>
			<p>Ресурси в інтернеті</p> <p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL :</p>		

<p>юридичними особами послуг, які надаються такими органами.</p> <p>4. Правовий статус префектів.</p> <p>5. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з префектами. Аналіз Проекту Закону «Про префектів».</p>		<p>http://decentralization.gov.ua</p>		<p>завдання</p>
<p>Тема 13. Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів: порівняльно-правовий аспект (європейський досвід)</p> <p>1. Створення трьохрівневої системи організаційно-територіального устрою в Україні як необхідна передумова розмежування повноважень.</p> <p>2. Сутність розмежування повноважень – наближення органів і фінансових ресурсів до людей, де повноваження цих органів можна реалізувати найбільш успішно.</p> <p>3. Основні послуги що надаються органами місцевого самоврядування базового рівня в рамках власних повноважень.</p> <p>4. Основні послуги що надаються громадянам місцевого самоврядування районного рівня в рамках власних повноважень.</p> <p>5. Основні послуги що надаються громадянам органами</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Гройсман В. Децентралізація влади – ключове питання конституційної реформи [Текст] : [інтерв'ю] / В. Гройсман інтерв'ю , О. Святоцький // Право України. – 2015. – № 11. – С. 13-17.</p> <p>2. Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В. В. Бондаренка; уклад.: О. І. Клименко; Д. О. Давтян; О. І. Дробот та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 420 с.</p> <p>3. Джигир Ю. Децентралізація повноважень щодо регулювання у сфері надання соціальних послуг: проблеми та механізми вирішення [Текст] / Ю. Джигир, Д. Ковриженко, К. Майнзюк // Часопис Парламент. – 2008. – 1. – С. 4-11.</p> <p>4. Кінащук Л. Л. Регіональна політика у сфері контролю за фінансовими ресурсами [Текст] / Л. Л. Кінащук // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 129-136.</p> <p>5. Коваленко А. А. Фінансово-правові аспекти децентралізації влади в Україні [Текст] / А. А. Коваленко // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 252-257.</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>місцевого самоврядування обласного рівня в рамках власних повноважень.</p> <p>6. Основні послуги що надаються громадянам органами місцевого самоврядування обласного рівня в рамках делегованих повноважень.</p> <p>7. Дискусії з приводу доцільності/недоцільності запровадження в Україні трьохрівневої системи організаційно-територіального устрою.</p>		<p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		
<p>Тема 14. Повноваження територіальних громад та їх органів з метою максимального наближення вирішення питань їх розвитку до населення</p> <p>1. Надання органам місцевого самоврядування базового рівня повноважень відповідно до їх кадрового, фінансового, інфраструктурного потенціалу та ресурсів на новій територіальній основі.</p> <p>2. Основні повноваженнями органів місцевого самоврядування базового рівня з забезпечення: 1) місцевого економічного розвитку (залучення інвестицій, розвиток підприємництва); 2) розвитку місцевої інфраструктури , зокрема</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>1. Гройсман В. Децентралізація влади – ключове питання конституційної реформи [Текст] : [інтерв'ю] / В. Гройсман інтерв'ю , О. Святоцький // Право України. – 2015. – № 11. – С. 13-17.</p> <p>2. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади: політико-правові виклики та перспективи. // Реформа місцевого самоврядування в Україні : сучасні тенденції та виклики [текст] : тези круглого столу (18 травня 2018 р., м.Львів) / за наук. ред. проф. П. Ф. Гураля, проф. О. Сутинського. – Львів : ЛРІДУНАДУ, 2018. – С. 48-52.</p> <p>3. Савчин М. Децентралізація влади і територіальна цілісність у світлі конституційних цінностей [Текст] / Михайло Савчин // Дзеркало тижня : інформ.-аналіт. тижневик. – 2015. – № 26(18-24 липня). – С. 2.</p> <p>4. Софінська І. Д. Поняття, сутність та походження принципу субсидіарності у муніципальному праві / І. Д. Соїнська. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2008. – Вип.: 41. – С. 279-</p>	<p>2 години</p> <p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Протягом заняття Підготівка доповіді та індивідуального</p>

<p>доріг, мереж водо-, тепло-, газо-, електро-, електропостачання і водовідведення, інформаційних мереж, об'єктів соціального та культурного призначення; 3) планування розвитку територіальної громади; 4) вирішення питань забудови території (відведення земельних ділянок, надання дозволів на будівництво, прийняття в експлуатацію будівель); 5) благоустрою території; 6) надання житловло - комунальних послуг (централізоване водо-, теплопостачання і водовідведення, вивезення та утилізація відходів, утримання будинків та споруд, прибудинкових територій комунальної власності); 7) організація пасажирських переведень на території громади; 8) утримання вулиць-доріг у насених пунктах; 9) громадської безпеки; 10) гасіння пожеж; 11) управління закладами середньої, дошкільної та позашкільної освіти; 12) надання послуг швидкої медичної допомоги, первинної охорони здоров'я, з профілактичних робіт; 13) розвитку культури та фізичної культури (утримання та організація роботи будинків</p>		<p>284.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>1. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>2. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>3. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>	<p>завдання</p>
--	--	--	-----------------

	культури, бібліотек, стадіонів, спортивних майданчиків); 14) надання соціальної допомоги через територіальні центри; 15) надання адміністративних послуг через центри надання таких послуг.				
	<p>Тема 15. Повноваження органів місцевого самоврядування районного рівня, вирішення спільних інтересів територіальних громад</p> <p>1. Повноваження органів місцевого самоврядування районного рівня в рамках власних повноважень: 1) щодо утримання об'єктів спільної власності територіальних громад району; 2) розвитку районної інфраструктури - передусім шляхів районного значення, пасажирського транспорту.</p> <p>2. Повноваження органів місцевого самоврядування районного рівня в рамках делегованих повноважень: 1) щодо виховання та навчання дітей у школах - інтернатах; 2) щодо забезпечення лікування громадян у лікарняних стаціонарних загального профілю.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>1. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади і зміцнення муніципальної економіки. Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (15 березня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. П. Гураля, проф. О. Сушинського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. – С. 53-54.</p> <p>2. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних країнах [Текст] : тези доп. та наук. повідом. VI вуз. наук.-практ. конф. студ., 5 груд. 2014 р. / НЮУ ім. Ярослава Мудрого ; ред. А. П. Гетьман. – Харків : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 379 с.</p> <p>3. Співак М. В. Формування та реалізація державної регіональної політики охорони здоров'я [Текст] / М. В. Співак // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 225-230. – Бібліогр. : с. 230.</p> <p>4. Стойко О. М. Регіональна політика України: стан і перспективи [Текст] / О. М. Стойко // Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 79-86.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p>	<p>2 години</p> <p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Протягом заняття Підготовк а доповіді та індивідуа</p>

			<p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>		Льного завдання
	<p>Тема 16. Повноваження органів місцевого самоврядування регіонального (обласного) рівня, вирішення спільних інтересів територіальних громад і районів</p> <p>1. Повноваження органів місцевого самоврядування регіонального (обласного) рівня в рамках власних повноважень: 1) щодо утримання об'єктів спільної власності територіальних громад області (напр. філармонії, театри, вищі навчальні заклади, лікарні та ін.); 2) розвиток обласної інфраструктури - передусім шляхів районного значення, міжрайонного та міжобласного пасажирського транспорту.</p> <p>2. Повноваження органів місцевого самоврядування обласного рівня в рамках делегованих повноважень: 1) щодо здійснення забезпечення професійно-технічної освіти; 2) надання високоспеціалізованої медичної допомоги тощо.</p>	Лекція	<p>1. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних країнах [Текст] : тези доп. та наук. повідом. VI вуз. наук.-практ. конф. студ., 5 груд. 2014 р. / НЮУ ім. Ярослава Мудрого ; ред. А. П. Гетьман. – Харків : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 379 с.</p> <p>2. Шемшученко Ю. Концептуальні проблеми регіональної політики і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів [Текст] / Юрій Шемшученко // Віче : журн. Верхов. Ради України. – 2015. – № 12. – С. 3-6.</p> <p>3. Keating M. Rethinking the region: culture, institutions and economic development in Catalonia and Galicia // European Urban and Regional Studies. – 2001. – № 8. – р. 217–234.</p> <p>4. Scott A. J. Regions and the World Economy: The Coming Shape of Global Production, Competition, and Political Order. Oxford: Oxford University Press, 1998. – 192 p.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ресурси в інтернеті</u></p> <p>1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>3. Кабінет Міністрів України. Офіційний сайт. URL : http://www.kmu.gov.ua</p> <p>4. Децентралізація влади : офіційний сайт. URL : http://decentralization.gov.ua</p>	2 години	Протягом заняття

		http://decentralization.gov.ua		
--	--	---	--	--